

Učitelské praktikum
ZŠ Lyčkovo náměstí
...aneb než byly uzavřeny
školy kvůli situaci spojené s
COVID-19

Martina Vomelová
Učitelství pro 1. stupeň ZŠ
3. ročník, prezenční studium
AJ specializace

ZŠ Lyčkovo náměstí v Praze (mimořádně uzavřena 11. 3. 20) vyučuje v době koronavirové.

Za 14 dní jsou tu Velikonoce!

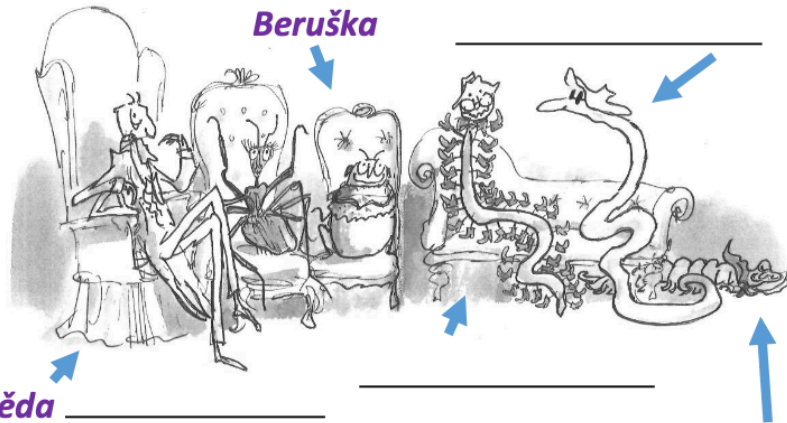
1. hodina

a) Pracovní kalendář

1 Týdenní heslo: **PK – str. 86**

Přečti si koledu nad kalendářem a doplň dvě chybějící slova.

Vybarvi si první kraslici vlevo. „Apríl“ šipkou přesuň na středu!

Děda _____

Slečna _____

b) Český jazyk

2 SLABIKUJE ŽÁK:

Jakub se v broskvi setkal se zvláštním hmyzem.

V pokoji uviděl šest stvoření. Jakub byl strachy bez sebe.

V kreslech seděli **Děda Konipas, Slečna Pavoučková a Beriška.**

Na pohovce leželi **Stonožník a Žížalák.** Na zemi byl **Hedvábník.**

3 ➔ Podle přečteného textu dopiš k obrázku nahoře jména všech stvoření.

4 Čtení: **Slabikář – str. 77** ➔ Přečti, dopiš... splň celou stránku.

c) Výtvarná výchova

5 **PK – str. 86** ➔ Navrhni a vybarvi obrázky dvou kraslic.

Doporučená přestávka 15 minut.

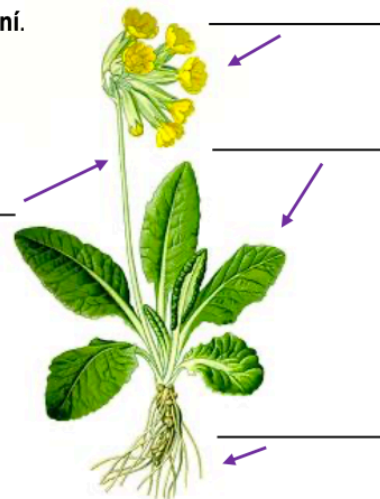
2. hodina a) Prvouka (jarní příroda)

1 ➔ Na tečkovanou linku dole napiš **název květiny.**

2 ➔ Pojmenuj **části těla květiny** na obrázku vpravo.

3 ➔ Zkontroluj si práci podle cvičebnice. **Zopakuj si a nauč se názvy květin: Prvouka – str. 55 a 56**

4 ➔ Napiš **název dvou stěhovavých ptáků:**

Název květiny:

b) Matematika 5 Počítání ve cvičebnici ➔ **Matematika - str. 48, pouze cv. 1, 2 a 3**

Hotovo! Pro Tebe dnes již všechno! Pro rodiče ještě druhá strana listu...

O jaký typ produktu se jedná?

Jedná se o materiál/pracovní list, který byl vytvořen pro 1. třídu panem učitelem Tichým v době pandemie COVID-19.

O čem materiál pojednává? Jaké téma se v něm objevuje?

Jedná se o pracovní list, který slouží jako průvodce distanční výukou žákům 1. třídy. Pan učitel v něm pracuje s tím, jak žáci běžně postupují v hodině. Nejprve je vede k vyplnění pracovního kalendáře, následně je provede českým jazykem, výtvarnou výchovou, prvoukou. V pracovním listu je dokonce zvýrazněno, kdy by žáci měli mít přestávku. Pan učitel tímto materiálem pomáhá dětem a rodičům (kteří se stali ze dne na den "pedagogy"), aby zvládli zorganizovat výuku doma a zároveň skrze list děti učí "na dálku" potřebné učivo.

Proč je pro mě materiál důležitý? Jak přispěl k mému profesnímu rozvoji? Co dokládá, ilustruje, vysvětluje?

Tento list je pro mě důležitý, protože ukazuje jeden z mnoha způsobů, jak je možné dobře komunikovat s žáky v době distanční výuky. Je to pro mě také symbol práce pana učitele Tichého, který je pro mě inspirativní jako pedagogická osobnost. Snaží se udržet ve výuce děti řád, systematičnost, ale také pospolitost mezi dětmi, přestože nemůže být s žádným z nich (ad jeho nahrávka pro děti, další listy). I další z jeho listů (např. dopis pana ředitele dětem) jsou velmi inspirativní, proto si jich do svého portfolia zařadím více. Tento list jsem vybrala jako ukázkou dobré praxe vedení distanční výuky.

Jakou otázku k tomuto tématu ještě mám? Jaká odborná literatura či teorie hledá na toto téma odpovědi? Kde se mohu dozvědět o této problematice více?

Ráda bych si přečetla publikaci pana učitele Tichého - Škola podle kalendáře. Myslím, že i další semináře s panem učitelem by pro mě byly jistě přínosné. Sice teoreticky vím, jak kalendáře, deníky, ... tvoří, ale jeho práce je opravdu natolik precizní, že by bylo jistě dobré mít více času s panem učitelem na toto téma diskutovat.

ZV od paní učitelky Jany Křehlové:

Studentky přišly na praxi do třídy pouze dvakrát a to na náslechové hodiny. I z těchto dvou hodin je vidět jejich velký zájem o výuku a o individuální potřeby dětí. Velmi citlivě reagují na průběh hodiny. Ve chvíli, kdy jsem dětem vysvětlovala látku nebo zadávala práci, byly vzadu ve třídě a jen tiše pozorovaly, co se děje. Když se děti pustily do práce, instinktivně reagovaly a šly se podívat, jak žáci pracují a zda nepotřebují pomoci.

V obou těchto hodinách dívky viděly práci učitele bez asistenta, jelikož má asistentka byla nemocná. I proto jsem byla velmi ráda, když s dětmi komunikovaly a snažily se s nimi sblížit. Pomáhaly dětem a celkově byly opravdu nápomocné. Toho si cením.

Bohužel nám do samotné praxe zasáhla nepředvídatelná událost a školy se ze dne na den uzavřely. Zde se ukázalo, jak jsou dívky empatické. Napsaly mi email a začaly jsme úzce spolupracovat, i přes překážky viru, na jejich výstupech. Děvčata vyrobila pro žáky pracovní listy na témata, která jsme si domluvily již ve škole. Tyto materiály byly poskytnuty dětem jako dobrovolné úkony.

Bohužel návratnost nebyla zatím velká, ale o následné zpětné vazby se také zaslouhují studentky. Každou práci přečetly a okomentovaly, aby nebyla přehlížena. Těším se i na další spolupráci a velmi doufám, že se budeme moci ještě shledat ve škole a studentky si vyzkouší učení offline a s dětmi.

Jana Křehlová

O jaký typ produktu se jedná?

Jedná se o 1. zpětnou vazbu na Učitelském praktiku od paní učitelky Jany Křehlové, která vedla naši skupinu na praxe.

O čem materiál pojednává? Jaké téma se v něm objevuje?

Tento materiál je ZV od Jany Křehlové, kterou nám poskytla po určitém čase distanční výuky. Jana v tomto materiálu poskytuje ZV k čase, který jsme ještě mohly trávit ve škole, ale také k prvním materiálům, které jsme dětem poskytly na dálku.

Proč je pro mě materiál důležitý? Jak přispěl k mému profesnímu rozvoji? Co dokládá, ilustruje, vysvětluje?

Tento materiál je pro mě cenný, protože je to první zpětná vazba z mé učitelské praxe. Často jsem si říkala, kdy je vhodné na náslechu jít mezi děti, kdy ne. Někdy jsem váhala, zda jsem vybrala vhodný moment, zda hodinu nebudu rušit. Tato zpětná vazba mě velmi potěšila, protože Jana vlastně popsala to, co děláme instinktivně a někdy nevíme, zda je to tak dobře.

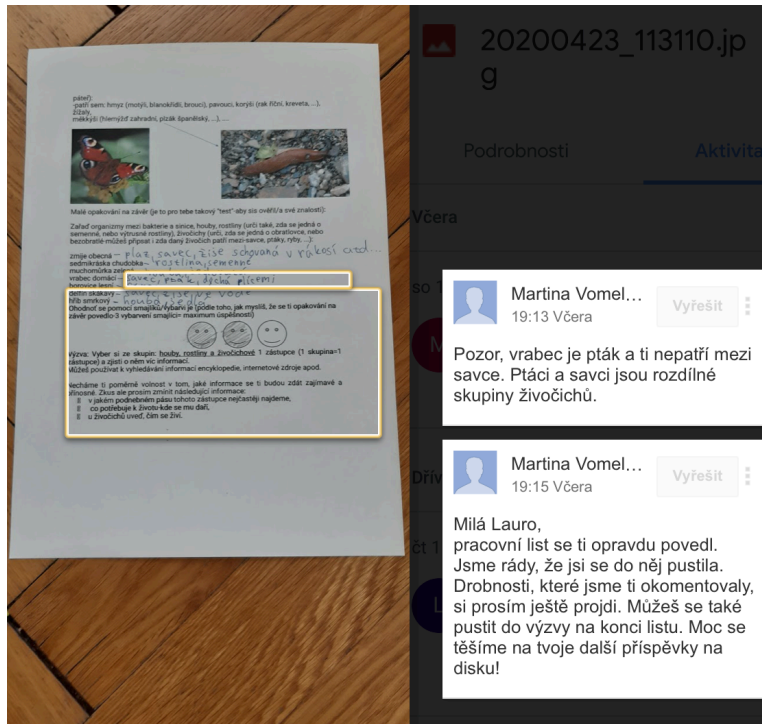
Jakou otázku k tomuto tématu ještě mám? Jaká odborná literatura či teorie hledá na toto téma odpovědi? Kde se mohu dozvědět o této problematice více?

K tomuto tématu přímo nemám žádnou otázku. Napadá mě spíš otázka k souvisejícímu tématu a to: Jaká budu jako učitelka v "offline prostředí". Je jiné s dětmi komunikovat přes počítač, komentovat jim úkoly, ale jiné bude stoupnout si před třídu dětí, jejich paní učitelku, spolužáky a učit.

Naše zpětné vazby k úkolům:

Milá Rózo,

děkujeme za zpracování velikonoční matematické výzvy. Řešila jsi všechny úrovně, skvěle! Zkus se prosím ještě podívat na úroveň 3 zajíce a zkontroluj si předposlední a poslední řádek hodnotu vajíčka. Možná se pak ještě vrátíš k hodnotě kuřátka. Zdála se ti tato úroveň těžší než čtyři zajíce, nebo snazší? Krásné Velikonoce! Miša, Kamča, Martina

Milý Ondro, dobrá práce! Vidíme, že jsi správně vypočítal všechny příklady. V příkladu 89 jsi spočítal, kolik metrů musí ještě uběhnout závodník a vyjádřil jsi to zlomkem. Šlo by také zlomkem vyjádřit, jaká část dráhy mu zbývá k uběhnutí. Věděl bys, jak na to? Pěkný den! Martina, Miša, Kamča

Milý Kaloyane, celý pracovní list týkající se třídění organizmů máš bez chyby. Doplnil si ještě nějaké plazy a doplnil třídění živočichů. Zřejmě jsi tyto mezery přehlédl, ale jistě víš, co doplnit. Dokonce jsme se od Tebe něco přiučily. Dobrá práce! Martina, Miša, Kamila

Na závěr jedna ZV pro nás (od maminky jednoho žáka):

Přeposílám zprávu od jedné maminky (take učitelka): Podekujte jim za nas prosim za nas! Sikulky , budouci slecny ucitelky ;) 😊

16:36

Maminka moc děkuje za zpětné vazby, které jsou skvělé!

16:37

To je moc hezké 😍! Děkujeme 😊

16:37 ✓✓

O jaký typ produktu se jedná?

Jedná se o zpětné vazby k úkolům, které žáci odevzdávali. Na závěr také jedna ZV pro nás od maminky žáka.

O čem materiál pojednává? Jaké téma se v něm objevuje?

Jedná se o několik ZV, které jsme dětem psaly k dobrovolným úkolům, které vkládaly na disk, posílaly na e-mail, ... Snažily jsem se používat popisný jazyk, dát dětem rady, na co se ještě mají podívat, nepoužívat příliš hodnotící výrazy ...

Proč je pro mě materiál důležitý? Jak přispěl k mému profesnímu rozvoji? Co dokládá, ilustruje, vysvětluje?

Tento materiál je pro mě důležitý, protože komentuje alespoň několik našich snah o dobré komentáře k domácím úkolům. Myslím, že jsme se "procvičily" v tom, jak psát ZV, komentář k úkolům. Snažily jsme se opravdu nepoužívat hodnotící a nálepkující výrazy, ale také povzbudit děti k další práci doma. Jelikož byly úkoly dobrovolné, bylo potřeba děti motivovat k další práci. Děti nám na komentáře někdy i odpověděly a byla to pro nás velmi přínosná interakce mezi námi a dětmi. Na konci přikládám ukázkou ZV, kterou nám paní učitelka poslala od jedné maminky. Velmi nás potěšilo, že to, o co jsme se snažily, má smysl.

Jakou otázku k tomuto tématu ještě mám? Jaká odborná literatura či teorie hledá na toto téma odpovědi? Kde se mohu dozvědět o této problematice více?

K tomuto tématu si kladu otázku, s kterou se zřejmě potýká mnoho učitelů v době distanční výuky. Co komentovat a co ne? Děti měly možnost na disk sdílet i fotky ze svého běžného dne, podělit se o zážitky s kamarády. Kdyby měl učitel komentovat vše, co žáci přidají, za chvíli by možná vyhořel. Velmi mi pomohl materiál, který s námi sdílela paní doktorka Kargerová, který se týkal zpětné vazby na dálku v programu Začít spolu. Díky němu mi vlastně došlo, že opravdu nemusíme komentovat všechno. Stále je ale těžké najít balanc v této problematice, možná by mi pomohlo slyšet např. nějaký webinář na toto téma. V době, kdy jsme řešili online výuku s Mgr. Horčíčkovou mě tento dotaz vůbec nenapadl a kladu si ho až s ubývajícími silami a přibývajícím materiálem od dětí na google disku :).

Rušivé chování:

Seminář s Mgr. M. Horáčkovou:

Co dělá "rušivý" dítě?

- ⇒ vykrájuje
- ⇒ odmítá pít selsky
- ⇒ rozpuštěný společník
- ⇒ porváda si při hodině
- ⇒ neadekvátní reakce
- ⇒ má poslušný pořádek někdy chodí ⇒ neposlušný
- ⇒ fyzický ubližuje společníkům, agrese
- ⇒ chce být středem pozornosti
- ⇒ odvádí od seminu

PROČ TO DĚLÁ?

- mada
- chce získat pozornost - nemá jí doma dostatek (čtyřlůdku)
- chce se zalíbit kolektivem
- rodinné řešení (doma se přežívá) - mají to tak nastaveno
- ž má problém
- pochopit učení, chování, soustředění, ADHD
- děti méněcennost ⇒ boj "o místo na stůle" ⇒ máha psouchi se
- biologické potřeby - dítě má hlad, potřebuje na záchod, ... ⇒ chová se jinak
- nepřiměřený úkol, nepochopení ⇒ frustrace
- úkol je příliš snadný
- spory se společníky - hořácky se před hod pohádaly ⇒ naučit se využívat

Proč se sjišťovat, ^{dítě} proč to dělá?

- budeme reagovat citlivěji (dítě je agresivní - třeba to má důvod)
 - ↓ replat se rodině
- abychom nerukli něco, co to dítě zasáhne - úmysl v rodině před.
 - ↑ vzájemná důvěra
- abychom se mohli vyřešit - potřeby dětí (jídlo, záchod, ...)
- děti častopocily neumí pojmenovat

JAK ŘEŠIT?

- popisným jazykem říct, co udeleá ž, vysvětlit, že co byje trest
- udržet emoce naruše ⇒ nekřičet, být klidný
 - poukázat tělesný trest ⇒ nepřipustit

Co musíme udelat, abychom předešli ruš. chování?

PREVENCE:

- třídnické hodiny - scénky, ukázky
- preventivní programy - sociální, kooperativní
 - práce s pravidly třídy - sestavit pravidla, více sek. mím
 - připomínat biol. potřeby - říci dětem před přestávkou, aby si došli na WC, najedli se, ...
 - být příkladem - chodit včas, ...
 - nastavit si komunikaci s rodiči - partnerský vztah založený na důvěře
→ popisný j.
 - práce se zasedacím pořádkem - aby dítě nesešlo při nejlepší kamarádem
- práce ve třídě:
• když děti začnou pracovat, jdu mezi ně → dvám x, jak pracují → mám nájem o jejich práci, ukážu, se jimi ve svém obkroužím třídě
sestavu

Reakce v době chvilky: - celá škála možností - vytvoří si čas → musím se to ještě přemyslet

- zachovat klid (udržet emoce na uzdě)
- řešit to až za chvíli (nechat uběhnout dítě umytí obličej, ...)
- řešit s dítětem sama (nechat ve třídě kolegyni řešit až o přestávce)
- rozmyslet si to → plán v hlavě
↓ sáhnout na situaci
- některé děti pomáhá "ignorovat"
↓ uvědomovat si, že nedokážu vyřešit +
↓ položit si otázku: "Musím to vyřešit?"

- replasat se třídou, což je o situaci myslí → poradní hlas (rozhodnutí je na nás)
 - někdy je lepší dítě nechat → už je, upravené
- Tresty: černý puntík - za 3x vyrušením
každý postih - poradní hlas (jní v systému školy); napomenutí
- dívka si učí; dívka rediše školy → navrhně jí
⇒ vyšleme signál, co už netolerujeme
⇒ 2, 3 z chování

Zasednutí na ž: - pozvat si do třídy někoho, komu věřím

- ⇒ aby se na situaci podíval s odstupem
- posadit si ž daleko od sebe

si učí učitel, přijde s tím na ped. radu
→ hlasuje s tím pedagogický sbor
konkrétně slovo: ředitel školy

- je dobré věst si třídu od 1. třídy → nastavíme si to podle svých standardů (svoj pravidla, ...)

O jaký typ produktu se jedná?

Jedná se o poznámky z webináře s Mgr. Horčíčkovou na téma Rušivé chování.

O čem materiál pojednává? Jaké téma se v něm objevuje?

Materiál pojednává o tématu Rušivé chování. Objevují se v něm tato "podtémata": Co je rušivé chování, proč to žák dělá, proč zjišťovat, proč to žák dělá apod.

Proč je pro mě materiál důležitý? Jak přispěl k mému profesnímu rozvoji? Co dokládá, ilustruje, vysvětluje?

Materiál je pro mě důležitý, protože věřím, že se k němu vrátím i ve své učitelské praxi a připomenu si, že chování žáků není černobílé a je potřeba přemýšlet nad příčinou takového chování a snažit se žákovi pomoci. Během semináře jsem si uvědomila, že příčina rušivého chování může být banální (nebo také závažná!) a často ji můžeme vyřešit a rušivé chování eliminovat.

Jakou otázku k tomuto tématu ještě mám? Jaká odborná literatura či teorie hledá na toto téma odpovědi? Kde se mohu dozvědět o této problematice více?

Přemýšlím, jak pracovat s žákem, který nás naprosto ignoruje (tuto situaci jsem párkrát viděla ve třídě, kterou jsem navštěvovala jako dítě během školní docházky), nespolupracuje a my nevíme z jakého důvodu. Jak s takovým žákem co nejlépe komunikovat, i když nám třeba neodpovídá.

Mám pocit, že bychom měli často začít u sebe jako učitelů ->

Publikace, které věřím, že by mi mohly dát více informací k tématu komunikace se žáky a rušivému chování:

Kopřiva, P. – Nováčková, J. – Nevolová, D. – Kopřivová, T.: *Respektovat a být respektován*. Spirála, Kroměříž 2005.

Ondráček, P.: *Františku, přestaň už konečně zlobit, nebo...* ISV nakladatelství, Praha 2003.

BENDL, Stanislav, Jaroslava HANUŠOVÁ a Marie LINKOVÁ.: *Žák s problémovým chováním: cesta institucionální pomoci*. Stanislav Juhaňák - Triton, Praha 2016.

situace: NOVÁ ŽÁKYNĚ - Pavlína (2. ročník ZŠ)

Jako třídní učitel/-ka ve druhé třídě jste byl/-a ředitelem předběžně upozorněn/-a na to, že do vaší třídy přijde nová žákyně, která se přistěhuje z vedlejšího města. Je ohlášena na začátek příštího měsíce. Jsou ještě zhruba tři týdny do doby, než Pavlína přijde. Vy víte, že musíte tuto změnu s dětmi probrat a kolektiv připravit na nový přírůstek. Rovněž musíte vyřešit otázku zasedacího pořádku, neboť momentálně jsou všechna místa ve třídě obsazená.

Ve středu ráno ve tři čtvrtě na osm však nečekaně dorazí maminka s Pavlínou, s tím, že se rodina musela přestěhovat dříve a Pavlína je tedy zde. Ve třídě jsou již všechny děti, nikdo nechybí. První hodinu je podle rozvrhu matematika. Vy máte připravené procvičování geometrické látky (obrazce a tělesa), slovní úlohy a matematický diktát.

Jak bychom tuto situaci řešily?

Dle našeho názoru by nebylo vhodné pokračovat v běžné výuce. Předstoupily bychom před třídu, představily novou žákyni dětem a vysvětlily jim situaci. Řekly bychom jim, že se Pavlína musela přestěhovat dříve. Myslíme si, že žáci dokáží být citliví, když pochopí situaci a snažili by se Pavlíně pomoci.

Sedly bychom si s dětmi místo matematiky do kruhu a postupně bychom se všichni Pavlíně představili a ona by se představila nám. Položily bychom do kruhu otázku: "Jak můžeme Pavlíně pomoci, aby se u nás dobře cítila?" Věříme, že předání iniciativy dětem může přinést velmi pozitivní výsledky. Není to totiž stejné, jako kdybychom daly instrukce, jak se k Pavlíně chovat, jak uzpůsobit zasedací pořádek, Mohly bychom si zahrát i nějaké hry-tzv. ledolamky, aby děti měly možnost poznat se s Pavlínou a "vzít ji mezi sebe".

Možná by bylo dobré, zeptat se ve třídě, kdo by Pavlíně o přestávce ukázal naši školu (kde je kabinet paní učitelky, WC apod.), nebo položit otázku opět v kruhu: "Co by Pavlíně pomohlo se zorientovat ve škole?" Z našich zkušeností během školní docházky máme pocit, že se vždy našel někdo, kdo se nového žáka ujal.

V této situaci se nejedná přímo o nějaký kázeňský problém, je to spíše neočekávaná situace, kterou musíme řešit. Myslíme si, že postupujeme **humanistickým způsobem**-snažíme se zachovat klid, přijímáme a respektujeme nápady žáků, zajímáme se o to, jak by situaci řešili oni, věříme v pozitivní přístup žáků k situaci ...

Milé Martino, Kamilo a Michaelo, děkuji za zaslaný námět řešení vybraného problému.

Ano, jak správně píšete, nejedná se o ryze kázeňský problém. Spíše o situaci, jež by mohla být spouštěčem kázeňských problémů. O to více je fajn, když jste na ni připraveny.

Ukázaly jste, že vy připraveny jste! Z vašeho návrhu, kdy momentální dění ve třídě plně podřizujete nastalé situaci, je cítit pochopení. Především pochopení pro Pavlínou, která je v nastalé situaci tím nejohroženějším jedincem. Je to ona, pro kterou budou následující minuty po příchodu do školy opravdu důležité. Pravděpodobně se stanou "zlatým fondem" jejích dětských vzpomínek.

Proto je správné, že jste zlomily hůl nad geometrií a vrhly jste se na jiný neméně důležitý předmět - na sociální dovednosti. Ostatně bude to přínos pro všechny, i pro ty, kteří v přivítání nové holky zprvu uvidí jenom vyhnutí se testu. I oni totiž zaregistrují to, že je najednou i ta paní učitelka trochu "jiná" a že je to asi skutečně důležitý okamžik, když se kvůli tomu odkládá i písemka... A to je moment, který nepomáhá jenom Pavlíně, ale "učí"

všechny!

Přeji Vám, abyste takové situaci nemusely nikdy bez přípravy čelit. A pokud ano, bude Pavlína ráda, že přišla do třídy zrovna k této empatické paní učitelce!

S přáním úspěšného uzavření letošní "praxe"
a s pozdravem z Karlína se podepisuje
pan učitel *Petr Tichý*

O jaký typ produktu se jedná?

Jedná se o zpracovaný domácí úkol na seminář+ ZV od pana učitele Tichého.

O čem materiál pojednává? Jaké téma se v něm objevuje?

Materiál pojednává o situaci, kterou můžeme zažít běžně v praxi-neočekávaný příchod nového žáka. My máme určité plány na hodinu, co budeme tedy dělat? Jak se k situaci postavíme? Právě to dokumentuje tento materiál.

Proč je pro mě materiál důležitý? Jak přispěl k mému profesnímu rozvoji? Co dokládá, ilustruje, vysvětluje?

Tento materiál je pro mě důležitý, protože dokumentuje to, jak bychom řešily (naše skupina) nečekanou situaci ve třídě. Přispěl k mému profesnímu rozvoji už jen tím, že jsem se nad touto konkrétní situací více zamyslela, zároveň jsme k řešení dostaly také zpětnou vazbu, což je pro mě velmi důležité, jelikož mohu posoudit, zda by zkušený učitel (p. učitel Tichý) postupoval stejně, nebo naprosto odlišně. Materiál ilustruje i naše postoje jakožto budoucích učitelek. Myslím, že jsme vybraly humanistický způsob, jak situaci řešit. Věřím, že se k materiálu vrátím i za pár let a posoudím, zda bych situaci řešila stejně, nebo bych něco udělala jinak.

Jakou otázku k tomuto tématu ještě mám? Jaká odborná literatura či teorie hledá na toto téma odpovědi? Kde se mohu dozvědět o této problematice více?

K tématu mě napadá otázka, jak řešit to, když žáci nepřijmou nového spolužáka mezi sebe. Napadají mě různé aktivity na utužení kolektivu-tzv. ledolamky. Myslím, že by mohlo být přínosné navštívit i nějaký seminář/workshop na téma práce s třídním kolektivem. Věřím, že by mohl být užitečný i komunitní kruh, o kterém píší ve své ročníkové práci.